

Modernisering av EU:s tullinformationssystem

Finansdepartementet

2009-03-31

Dokumentbeteckning

16008/08 ENFOCUSTOM 103 EUROPOL 76 EUROJUST 100

Initiativ från det franska ordförandeskapet inför antagandet av ett rådets beslut om ändring av konventionen om användning av informationsteknologi för tull-ändamål (TIS-konventionen) av den 26 juli 1995

Sammanfattning

Frankrike har lagt fram ett förslag om att omarbета TIS-konventionen, som utgör rättslig grund för den del av tullinformationssystemet (TIS) som hör till tredje pelaren. I förslaget återfinns vissa ändringar som motsvarar dem som 2008 gjordes i rådets förordning (EG) nr 515/97 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen. I syfte att göra systemet mer användbart för de behöriga myndigheterna föreslås också vissa ändringar. En väsentlig ändring i förhållande till konventionstexten är att Europol och Eurojust föreslås få tillgång till informationen i TIS samt att information ska få registreras även i underrättelsesyfte. Därtill föreslås att konventionen omarbetas till ett rådsbeslut.

Regeringen är generellt positiv till att konventionen anpassas för att bättre möta tulladministrationernas behov och att konventionen omarbetas till ett rådsbeslut. Delar av förslaget, särskilt tillgången för Europol och Eurojust till TIS, måste dock granskas närmare, särskilt från dataskyddssynpunkt.

1.1 Ärendets bakgrund

Enligt Rådets och kommissionens handlingsplan för genomförande av Haag-programmet för ett stärkt område med frihet, säkerhet och rättvisa¹ finns det ett fortlöpande uppdrag att se över och eventuellt ytterligare utveckla tullens IT-system.

Inom ramen för handlingsplanen för genomförande av strategin för tullsamarbete inom tredje pelaren för perioden 1.1.2007–30.6.2008² har det därför under fransk ledning genomförts ett projekt i syfte att granska, rapportera och vid behov utarbeta förslag till ändring av Konventionen, som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om användning av informationsteknologi för tulländamål³ (TIS-konventionen). Sverige ingick i projektgruppen.

Projektgruppens rapport godkändes vid rådsarbetsgruppens för tullsamarbete (TUS) möte den 31 oktober 2008. Baserat på denna rapport presenterade Frankrike ett utkast till rådsbeslut den 20 november, dock endast på franska, övriga språkversioner förelåg först den 15 december. En första genomgång av dokumentet påbörjades vid TUS-mötet den 16 december 2008.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget syftar i huvudsak till att omarbета TIS-konventionen, som utgör rättslig grund för den del av tullinformationssystemet (TIS) som hör till tredje pelaren, så att den överensstämmer med rådets förordning (EG) nr 515/97. I förslaget återfinns därför vissa ändringar som motsvarar dem som 2008 gjordes i nämnda förordning⁴.

Därtill läggs förslag som syftar till att göra systemet mer användbart för de behöriga myndigheterna. En avgörande skillnad i förhållande till konventionstexten är att Europol och Eurojust föreslås få tillgång till informationen i tullinformationssystemet samt att information ska få registreras även i underrettelsesyfte.

I övrigt föreslås att konventionen omarbetas till ett rådsbeslut och flera ändringar sammanhänger med bytet av rättslig form.

¹ EUT C 198, 12.8.2005, s. 1.

² Dok. 13424/2/06 REV 2 ENFOCUSTOM 64.

³ EGT C 316, 27.11.1995, s. 34. Se också SÖ 1999:43.

⁴ Jfr Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 766/2008 av den 9 juli 2008 om ändring av rådets förordning (EG) nr 515/97 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen, se EUT L 218, 13.8.2008, s. 48.

1.3 Gällande svenska regler och förslaget effekt på dessa 2008/09:FPM99

Gällande svenska regler är lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet och lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete.

Förslagets effekt på dessa regler torde vara begränsad, men går i nuläget inte att bedöma med säkerhet.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Regeringen gör bedömningen att förslaget är kostnadsneutralt och att det därmed inte har några statsfinansiella eller EU-budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är införstådd med behovet av att göra förändringar i TIS-konventionen. Tullinformationssystemet används f.n. inte till sin fulla kapacitet, vilket kan bero på begränsningar i konventionen, exempelvis är det inte möjligt att registrera uppgifter i underrättelsesyfte. Regeringen är därför generellt positiv till att konventionen omarbetas. Delar av förslaget, exempelvis tillgången för Europol och Eurojust till tullinformationssystemet, måste dock granskas närmare, särskilt från dataskyddssynpunkt. Vid TUS-mötet den 16 december 2008 (jfr avsnitt 1.1) lämnade Sverige därför granskningsreservation och parlamentarisk reservation.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Ingen medlemsstat har under förhandlingarna uppgett att man invänder mot att TIS-konventionen omarbetas. Frågor har ställts beträffande den rättsliga grunden för rådsbeslutet och rättslig status för protokollen till konventionen när den har ersatts av ett rådsbeslut.

Det synes råda enighet om att ge Europol tillgång till informationen i tullinformationssystemet, omfattningen är dock föremål för diskussion.

Meningarna är delade när det gäller omfattningen av Eurojusts tillgång till informationen. En del medlemsstater menar att Eurojust bör ha tillgång till systemet i dess helhet, medan andra anser att Eurojust bara har behov av informationen i registret för identifiering av tullutredningar (FIDE).

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Kommissionen är positiv till att TIS-konventionen omarbetas och vill ge Europol och Eurojust tillgång till tullinformationssystemet.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Underhandssynpunkter har inhämtats från berörda myndigheter.

Tullverket är positivt till att TIS-konventionen omarbetas. Detsamma gäller för Rikspolisstyrelsen och Kustbevakningen. Datainspektionen har inga invändningar mot att konventionen omarbetas men har framfört vissa invändningar ur dataskyddssynpunkt på delar av förslaget.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Som rättslig grund anges i förslaget artiklarna 30.1 a och 34.2 c i fördraget om Europeiska unionen.

Europaparlamentet har av rådet uppmanats att yttra sig över förslaget senast den 7 maj 2009.

Frågan kräver enhällighet i rådet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ärendet kommer att behandlas i rådsarbetsgruppen för tullsamarbete under våren.

4.2 Fackuttryck/termer